

מדד מצב הרוח של התעשיינים

ממצאים ראשוניים

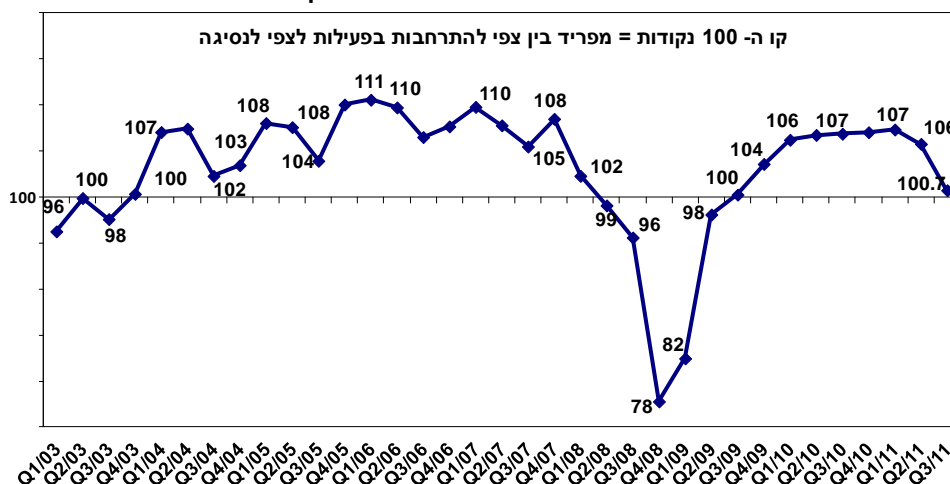
לראשונה, לאחר שנה וחצי של אופטימיות מרובה, צנח ברבע השלישי של 2011 מדד מצב הרוח של התעשיינים, שנערך על-ידי המחלקה למחקר כלכלי באגף הכלכלה של התאחדות התעשיינים, והתקרב לקו ה-100, המפריד בין אופטימיות (צפי להתרחבות בפעילות) לפסימיות (צפי לנסיגה).

מדד זה, שבוחן אחת לרבעון את תחזיותיהם של התעשיינים באשר למצב התעשייה הצפוי בשלושת החודשים הבאים, איבד ברבע השלישי של השנה 5 נקודות ועמד על 100.7 נקודות, המצביע על צפי להתרחבות מתונה ביותר, כמעט קיפאון, בפעילות התעשייתית, זאת לאחר רצף של מדדים גבוהים מאז הרבע האחרון של 2009, המשקפים צפי להתרחבות ניכרת בפעילות התעשייתית (מדד גבוה של 106.2 נקודות בממוצע לרבעון).

חשוב לציין, כי למרות הירידה החדה במדד האופטימיות ברבע השלישי של השנה, עדיין משקף המדד אופטימיות קלה ביותר באשר לסיכויי ההתרחבות בתקופה הקרובה. יחד עם זאת, נזכיר כי גם ברבע הראשון של 2008, ערב המשבר הכלכלי הקודם, נרשמה ירידה חדה במדד האופטימיות – ירידה של 6.2 נקודות, למדד של 102.3 נקודות (לעומת מדד של 100.7 נקודות כעת).

מדד מצב הרוח של התעשיינים, 2003 - 2011

התפתחות ציפיות התעשיינים לגבי הרבעון הבא

יודגש כי מדד זה מציג אך ורק את תחזיות התעשיינים בכל נקודת זמן, מבלי להתייחס לנתונים בפועל. לפיכך, משקף מדד זה את מצב הרוח בלבד של התעשיינים, הנגזר משקלול תחזיותיהם לשלושת החודשים הבאים. המדד לרבע השלישי של 2011 מבוסס על שקלול ראשוני של הערכותיהם של כ-165 תעשיינים באשר להתפתחות הצפויה בשלושת החודשים הבאים בתפוקה, בתעסוקה ובהשקעות במפעליהם.

אגף כלכלה המחלקה למחקר כלכלי

פרוט רכיבי מדד מצב הרוח של התעשיינים:

הירידה במדד מצב הרוח של התעשיינים משקפת צפי לירידה בכל רכיבי המדד, כאשר ירידה משמעותית צפויה בתפוקה ובתעסוקה לצד ירידה מתונה בהשקעות.

תפוקה: מדד תפוקת התעשייה רשם ירידה דרמטית של כ- 11 נקודות והגיע לרמה של 98.8 נקודות ברבע השלישי של 2011, המשקף צפי לירידה בתפוקה. זאת, לאחר מדדים גבוהים של 109.3 נקודות ברבע השני של השנה, ו- 111.1 נקודות בתחילת השנה, המשקפים התרחבות. כך, לראשונה מזה שנתיים, ירד מדד התפוקה מתחת לקו ה- 100 ובכך משקף פסימיות בקרב התעשיינים וצפי לירידה בתפוקת התעשייה בחודשים הבאים. הפעם האחרונה בה ירד מדד זה אל מתחת לקו ה- 100 הייתה ברבע השלישי של 2008, עת ירד מדד התפוקה בכ- 10 נקודות לרמה של 91.9 נקודות.

תעסוקה: מדד התעסוקה ירד אף הוא במידה ניכרת ברבע השלישי של 2011 לרמה של 97.8 נקודות. מדד זה, המשקף צפי לפיטורי עובדים, ירד בכ- 6 נקודות בהשוואה לרבע השני של 2011 (אז נרשם מדד של 103.5 נקודות, המשקף צפי לקליטה). כך, לראשונה מזה שבעה רבעונים, הציג המדד פסימיות בקרב התעשיינים וצפי לפיטורי עובדים. יתרה מכך, גם ערב המשבר הכלכלי הקודם, ברבע הראשון של 2008, כאשר ירד מדד התעסוקה לראשונה אל מתחת לקו ה- 100, הייתה הירידה מתונה יחסית (ירידה של 4.4 נקודות) ולרמה של 99.8, הקרובה יותר לקו ה- 100, המפריד בין אופטימיות (צפי לקליטה) לפסימיות (צפי לפיטורים).

השקעות: רק מדד ההשקעות נותר ברבע השלישי של 2011 מעל לקו ה- 100 נקודות, ועמד על 104.6 נקודות, המשקף צפי להמשך הרחבת ההשקעות. יחד עם זאת, מסתמנת מאז תחילת השנה מגמת ירידה במדד, המשקפת האטה הדרגתית בקצב גידול ההשקעות הצפוי. על אף הירידה, מדד ההשקעות עדיין משקף אופטימיות בקרב התעשיינים באשר לנכונותם לבצע השקעות ברבע האחרון של השנה. יתרה מכך, מידת האופטימיות של התעשיינים בתקופה הנסקרת גבוהה במקצת ממידת האופטימיות ששררה ערב המשבר הכלכלי הקודם, ברבע הראשון של 2008 (עת נרשם מדד של 103.6 נקודות).

המדד בוחן אחת לרבעון את השינויים במצב הרוח של התעשיינים לגבי השינויים הצפויים בשלושת החודשים הבאים לגבי מספר אינדיקטורים מרכזיים בתעשייה: ייצור, מועסקים והשקעות. המדד משקף ממוצע משוקלל של האינדיקטורים: השקעות (40%), מועסקים (40%), המצביעים על צמיחה לטווח ארוך, וכן אינדיקטור התפוקה (20%) המצביע על צמיחה בטווח הקצר.

כאשר ערך המדד נמצא מעל קו ה- 100 הדבר מעיד על אופטימיות בקרב התעשיינים, הנגזרת מצפי להתרחבות בפעילות התעשייתית, כאשר ערך המדד נמצא מתחת לקו ה- 100 הדבר מעיד על פסימיות, הנגזרת מצפי לנסיגה בפעילות. כאשר ערך המדד הינו 100 הדבר מעיד כי לא חל שינוי במצב רוחם של התעשיינים בהשוואה לרבע קודם.

כחול לבן - זה עובד לטובתנו

התאחדות התעשיינים בישראל | בית התעשייה, רח' המרד 29, תל-אביב 68125. טל': 03-5198805-6-7, פקס: 03-5198786-32, econom@industry.org.il

Manufacturers Association of Israel | Industry House, 29 Hamered St., Tel-Aviv 68125, Israel. Tel: 972-3-5198805-6-7 Fax: 972-3-5198786-32

www.industry.org.il

מדד מצב הרוח של התעשיינים, 2011 – 2005				
רכיבי המדד			מדד משוקלל	התקופה
תעסוקה	השקעות	תפוקה	מדד כללי	
				מדד שנתי
103.1	109.6	111.4	107.4	2005
105.4	108.6	115.0	108.6	2006
104.7	108.8	112.4	107.9	2007
92.5	95.2	93.1	93.7	2008
94.8	96.9	97.1	96.1	2009
103.7	108.9	108.4	106.7	2010
				מדד רבעוני
106.2	111.6	117.1	110.5	Q1/06
107.8	108.8	115.4	109.7	Q2/06
102.8	106.6	113.7	106.5	Q3/06
104.9	107.4	113.6	107.7	Q4/06
106.1	110.0	116.7	109.8	Q1/07
106.1	106.2	114.2	107.8	Q2/07
102.5	106.6	109.3	105.5	Q3/07
104.2	112.3	109.4	108.5	Q4/07
99.8	103.6	104.7	102.3	Q1/08
95.7	100.9	102.0	99.1	Q2/08
94.3	98.7	91.9	95.6	Q3/08
80.0	77.5	73.9	77.8	Q4/08
83.0	82.3	81.8	82.5	Q1/09
95.4	100.0	99.6	98.1	Q2/09
99.3	100.2	102.3	100.2	Q3/09
101.4	105.2	104.7	103.6	Q4/09
104.6	105.1	111.6	106.2	Q1/10
103.6	106.6	106.8	105.4	Q2/10
103.5	110.1	107.0	106.9	Q3/10
103.1	110.4	108.0	107.0	Q4/10
105.3	107.5	111.1	107.3	Q1/11
103.5	106.3	109.3	105.8	Q2/11
97.8	104.6	98.8	100.7	Q3/11

בדבר הסברים והבהרות ניתן לפנות לצוות מחלקת המחקר הכלכלי:

דפנה אבירם-ניצן, מנהלת מחלקת המחקר הכלכלי

חגית שמריהו, כלכלנית המחלקה

טלפון: 03-5198806

